

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiasticorvm Vita, Moribvs, Officiis Libri Tres

Schevichavius, Gisbertus

Mogvntiae, Anno M.DC.XXI.

Capvt XXXIII. Sectanda Clericis Patientia, quia illis maxmoperè necessaria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42349

mitas & caritas Petri, cui ter à Domino dictum est Ioann. 21.
v. 15. Amas me? Pascere oves meas, obiurgationem talem poste-
rioris Pastoris pro salute gregis libentissime sustinebat. Nam e-
rat obiurgatore suo ipse qui obiurgabatur mirabilior & ad imi- Non vide-
tandum difficilior. Facilius est enim videre quid in alio corrigas, mus man-
atque id vituperando vel obiurgando corrigeret, quam videre, tice quod in
quid in te corrigendum sit, libenterq; corrigi, vel per te ipsum, ne tergo est.
dum per alium, adde posteriorem, adde coram omnibus. Si er-
go & illi qui cogebant gentes iudaizare didicissent mites esse &
humiles corde, quod à Domino Petrus didicerat saltem correcto
tanto viro ad imitandum inuitarentur, ne putarent Euangeli-
um Christi iustitia sua tanquam debitum redditum. Ista S.
August. qui eandem mansuetudinem, vt erat suauissi-
mi ingenii eximiè coluit: *Cum illo*, inquit Possidius
Calemensis Episcopus in vita B. Augustini c. 31. annis
ferme quadragesita Dei dono absq; vlla amara dissensione fa-
miliariter ac dulciter vixi.

C A P V T XXXIII.

SECT ANDA CLERICIS PATIEN-
tia, quia illis maximoperè necessa-
ria.

Patientia virtus contumeliarum & omnis aduer-
sitate impetus æquanimiter ferens, siue ut de In- Quid pati-
uent. habet Tullius: *Honestatis & utilitatis causa rerum entia.*
arduarum ac difficultum voluntaria ac diuturna persepio,
mansuetudini, vt ait S. Basil. cap. 14. Constit. Monast.
naturaliter adiuncta est: *Siquidem mansuetudo patientiae est
mater, commissa vero cum benignitate prestantissimam omni-
um virtutem caritatem efficit.*

§. Hanc patientiam à viro Ecclesiastico postulat S. Apostolus
Paulus cum ait 2. Tim. 2. v. 24. *Seruum Dei oportet patientem esse.* Clericis
in Cor. 6. vers. 4. *Exhibeamus nos metipos, sicut Dei desiderat
mini-patientia.*

ministros in multa patientia, cur dixerit in multa patientia mox exponit, in necessitatibus, in angustiis, in plangere, carceribus, in seditionibus (id est, tumultibus, expulsibus) in laboribus & vigilis, in ieuniiis, &c.

**Multis de
causis pa-
tientia ser-
uanda Ec-
clesiastico.**

§. Et quidem si causas spectare velimus et quae multæ sunt, cur Ecclesiasticis sarta tecta conservant patientia: nam sine ea, neq; Deo ritè famulari, res que suæ saluti consulere, neq; proximo prodele per funt. Sine patientia Deo sancte inseruire non quærum quia illud Numen summoperè reuereri & metuere debent, alioquin suo cultu potius Deum offendam conciliant. Malachia 2. v. 3. At vt inquit Ecclesiast. c. 2. v. 21. *Qui timent Dominum custodient mandata sua.*

Nunquam patientiam habebunt vsq; ad inspectionem illius.

deest patientia §. Præterea cum ipsi diuino obsequio mancipiæ materia sint, utique præ aliis religionem colere & obtemperare debent, verum rectè idem Ecclesiasticus cap. 11. Fili accedens ad seruitutem Dei, ita in timore & in iustitia prepara animam tuam ad temptationem, que sine patientia non superatur. Et Apostolus 2. Timoth. 3. v. 12. Omnes qui pie vivere volunt in Christo Iesu persecutionem patientia ad quam tolerandam utiq; opus est patientia. Ex Paulina sententia rectè infert S. Leo serm. 9. de Quatuor dragis. Nunquam deest tribulatio persecutionis, finimur deinde obseruantia pietatis. Et serm. 18. de Passione Domini idem S. Leo: *Si compatimur & conregnabimus Rom. v. 17. & 2. Timoth. 2. v. 12. Quod premium non est tam paratum est, qui pro nomine Domini impiorum sevit, non perempti, quoniam universitas Deo seruientium, Deo, transsum, sicut in Christo est crucifix, ita est in Christo coramanda: illis quidem in omni gloria precellentibus, qui terram mortes, & saeva tormenta, usq; ad exhalationem spiritu mortando superauerunt, sed etiam iis subsequentibus, quæ amorem cupiditatem, superbiam elationem, desiderium, luxuriam, mortificatione vicerunt. Vnde merito Apostolus ait, quod*

qui pie volunt vivere in Christo, persequutionem patientur, cuius utique non est extraneus, qui non est pietatis alienus.

§. Siendum est, ait Sanctus Gregorius homil. 35. in Euangcl. quod tribus modis virtus patientiae exerceri potest. Alia namque sunt, que à Deo, alia que ab antiquo aduersario, alia, que à proximo sustinemus. A proximo namq; persecutions, damna, & contumelias; ab antiquo vero aduersario tentamenta: à Deo autem flagella toleramus. Sed in his omnibus tribus modis vigilanti oculo semetipsam debet mens circumspicere, ne contra malum proximi pertrahatur ad retributionem mali; ne contra tentamenta aduersarii seducatur ad delationem vel consensum delicti: ne contra flagella opificis ad excessum proruat murmuratio.

§. Neque propriain sine patientia salutem in tuto collocare possunt, vero enim verior est illa Saluatoris nostri sententia Lucæ 21. versic. 19. In patientia restra posse debitis animas vestras. Idcirco possessio animæ, ait S. Gregorius homil. 39. in Euangel. in virtute patientiae ponitur, quia radix omnium custosq; virtutum patientia. Per patientiam vero possidemus animas nostras: quia dum nobis ipsis dominari discimus, hoc ipso possidere incipimus quod sumus.

§. Patientia vero est aliena mala equanimiter perpeti, contrarium quoq; qui mala irrogat, nullo dolore morderi. Nam quis sic proximi mala portat, vt tamen tacitus doleat, & tempus digne retributionis querat, patientiam non exhibet, sed ostendit. Scriptum quippe est 1. Corinth. 13. versi. 4. Caritas patientia est, benigna est. Patiens namq; est, vt aliena mala tollere, benigna vero est, vt ipsos etiam quos portat, amet. Hinc namque per semetipsam veritas dicit: Matth. 5. versic. 44. Diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos, orate pro persequentibus & calumniantibus vos. Virtus itaq; est coram hominibus aduersarios tolerare, sed virtus coram Deo diligere: quia hoc solum Deus sacrificium accipit, quod ante eius oculos in altari boni operi flamma caritatis incendit.

Rr

§. Acci-

Tribus pa-
tientia mo-
dis exerce-
da.

Non nisi pa-
tiens salutē
consequi-
tur.

Quid pati-
entia.

Sine patientia non datur in cœlum introitus.

§. Accedit eodem quod mortalium nulli ad felicitatem aditus pateat, nisi per varias afflictiones & serias Actor. 14. v. 21. Per multas tribulationes oportet introire in regnum Dei Iacobi 1. ver. 12. Beatus vir qui tentationem, quoniam cum probatus fuerit, accipiet caritatem, quam reprobavit Deus diligentibus se. Et qui imitantes Christi erunt, si Ecclesiastici non fuerint: *at Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequi vestigia eius* 1. Pet. 2. v. 21.

§. Demum ut Clericus utilitatem fructuumque erat proximo, prudentiae opinionem habeat, nequid est, quis enim vel consulat, vel audiat eum, quem diligantem vel parum sapientem existimet?

§. Sed judicium existimationemque prudentiae patientia asséqueretur nunquam. Verum siquidem et illud Salomonis Proverbiū c. 14. v. 29. *Qui patitur, multa gubernatur prudentia, qui autem impatiens, a altat stultitiam suam.* Patientia index Sapientie, impotentia indicina stultitiae. Similiter cum Clericis lux mundi & sal terra & aliis virtutis ac veritatem tendere debeat, permagna illi patientia esse necessaria, nam ut ait Salomon Prover. 19. v. II. *Dominus viri (tum qua doctus est, tum quia alios docet) parentiam noscitur.* Vbi V. Beda in Comment. Doctrinæ, quia Ecclesiastica per patientiam dictorum quam sit perfida monstratur: *quia dum magis afflictionibus ac morti corporis subdere quam à docendi officio cessare voluerunt, ostendebant utique quantum esset salutaris, quam tanta infirmitas defensio curarunt.* S. Greg. homil. 35. in Euang. Tanto ergo quanto minus ostenditur doctus, quanto convincitur minus patientia. Quenam n. potest veraciter bona docendo impendere, si vivendo nesciat & quanimiter aliena mala tolerare. S. Augustini epist. ad Marcell. & habetur 23. c. 2. *Paratus debet esse honestus & pius, patienter eorum malitiam sustinere, quos sibi nos querit, ut numerosus potius crescat bonorum, non ut parvilitas se quoque numero addat malorum.*

§. Non

Prudens, patiens.

§. Neq; tantum in suscipiendo & exantlando labore, sed & in fructu sui laboris exspectando patiens esse debet Clericus. Est enim ipse velut vinitor vel agricola benedictionem atque jacti seminis vel culturae libertatem à Deo praestolans Iacobi 5. versiculo 7. *Patientes estote fratres vsg, ad Aduentum Domini. Ecce agriculta exspectat pretiosum fructum terra, patienter ferens, donec accipiat temporaneum & scortinum. Patientes estote, & vos, & confirmate corda vestra, quoniam Aduentus Domini approximabit.* Denique quod nulli Christiano negligendum hoc Ecclesiastico cum primis obseruandum, est autem Apostolicum mandatum i. Thess. 5. v. 14. *Patientes estote ad omnes.* Patientia verò exempla in Ecclesiasticis viris tot sunt, quot illo sacro ordine decorati mortem, graues cruciatus, aut alias molestias & dolores pro Christo pertulerunt, quos commemorare omnes neq; hujus nostri instituti, neq; facultatis est.

§. Vnum ex S. Gregorio audire neque inutile erit, neq; injucundum. Is hom. 35. in Euang. Fuit quidam diebus nostris, inquit, Stephanus nomine Pater Monasterii, iuxta Exemplum Reatinae urbis membra constituti valde sanctus virtute, patientia patientia singularis. Et supersunt multi, qui illum nouerant eiusq; vel vitam vel obitum narrant. Hic pro amore cœlestis patria cuncta Patientia despicerat, possidere aliquid in hoc mundo fugiebat. Tumultus aliis comedebat hominum, crebris ac prolixioribus rationib. intentus tata virtuerat. Virtus tamen patientia in eo vehementer excreuerat, ita tibus. ut eum sibi amicum crederet, qui sibi molestie aliquid irrogasset. Reddebat contumelias gratias. Si quod in ipsa sua inopia da- Noli vinci- num fuisset illatum, hoc maximum lucrum putabat. Omnes à malo, sed suos aduersarios nihil aliud quam adiutores estimabat. Hunc in bono vicum dies mortis egredi de corpore vrgeret, conuenerunt multi, vt ce malum, rum sancte animæ de hoc mundo recedent, suas animas com- Rom. 12. v. mendarent. Cumque circa lectum illius hi, qui conuenerunt 21. omnes assisterent & alii corporis oculis ingredientes angelos vi- derunt, sed dicere aliquid nullo modo potuerunt. Alii o- Premium minimo uihil viderunt, sed omnes qui aderant vehementissimus patientia:

Rr 2. Filmer

timor percutit, ut nullus egrediente sancta illa anima illi potuisset. Ecce fratres charissimi, seruata illa in Ecclesiastice patientia, ad quantum hunc retributionis culmen venient. Quid huic suis conditor intus dedit, de quo nobis tanta fides in die eius exitus & foris innotuit.

C A P. XXXIV.

*APOSTOLVS REQUIRIT ECCL
- clesiaisticum in cibo minimum potum
moderatum.*

Temperan- §. **T**Emperantia cibi potusque moderatrix infusa laus.

Dei donum & singulare cum aliorum hominum tum maximè Ecclesiasticorum decus & ornamentum, sensuum, membrorum, ac ipsius mentis testamentum, castitatis ac pudicitie munimenta, criminum vitiorumque; domitrix & profligatrix, ingenuorum murorum magistra, salubrium cogitationum & recti consilii magistra, arcanorum fideique custos, valetudine conseruatrix, inseparabilis virtutis comes & socius. Nomen dignitatemque suam sustinere velint, assiduus Clericis studio excolenda est: Siquidem Apostolica judicio nemo in Ordinem Ecclesiasticum admittendus, nisi qui sit vir frugi & in omnibus vita partibus

Apostol. de moderatus & temperans. Oportet, ait 1. Timoth. vi. viro Eccle- versiculo 2. esse sobrium. Græcum σωφρόνιον sobrium *lo-* quām vigilē & perspicacem rebusque suis intentum quens. significat: nam sobrietas ingenii solertiae ac vigilantis parens est. Et quod noster contextus habet prudenter σωφρονία etiam temperantem verti potuisset.

Temperan- §. Et quidem Apostolus, ne quis se excusat, qualiter donum non facile sobrietatem seruare possit, hujus frugality. Clericis in tis & moderationis donum in Sancta Ordinatione

Ck.